

Уманський національний університет садівництва

Факультет менеджменту

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

**ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ІННОВАЦІЇ
РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ
І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

27-28 травня 2021 року

Умань – 2021

УДК 338.48(063)+640.0
ТЗЗ

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол № 7 від 17.06.2021 року)

Редакційна колегія:

Транченко Л.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Кожухівська Р.Б. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Малюга Л.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Саковська О.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної колегії збірника.

Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 травня 2021 р., Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. – 283 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії», що відбулася 27-28 травня 2021 року, подано тези доповідей учених, науковців, викладачів, магістрантів, аспірантів, студентів щодо актуальних проблем, тенденцій розвитку, специфіки, розробки та впровадження інноваційних процесів у туристичну і готельно-ресторанну сфери.

Видання рекомендоване для студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, які займаються дослідженнями сфери туризму та індустрії гостинності.

УДК 338.48(063)+ 640.0

© Уманський національний університет садівництва, 2021

СЕКЦІЯ 2.
**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОГО ТУРИСТИЧНОГО
ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

<i>Чобанова Р.</i> ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ: ЦЕЛИ И РЕАЛИЗАЦИЯ	54
<i>Бабушко С.Р., Попович С.І., Кріхун Л.А.</i> «НЕ НОВІ» ІННОВАЦІЇ ЯК НОВА ТЕНДЕНЦІЯ НА РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	57
<i>Бакул В.П.</i> ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ VIP ГАЛУЗІ В ТУРЕЧЧИНІ	60
<i>Большакова М.І.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	63
<i>Костеренко Т.Ю.</i> СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	65
<i>Лагутіна О.С.</i> ІННОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	67
<i>Насичова А.Р.</i> ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	69
<i>Нещадим Л.М.</i> МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ IT-СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ КОМПЛЕКСОМ	72
<i>Нижник С.Р.</i> СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИНОРІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	75
<i>Подзігун С.М.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	78
<i>Терещук Н.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	80
<i>Фицук І.О.</i> СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	83

СЕКЦІЯ 3.
**РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

<i>Ahl P., Doležalková A., Kalabisová J.</i> ANALÝZA PŘÍNOSŮ CESTOVNÍHO RUCHU A STRATEGIE ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉM KRUMLOVĚ	85
<i>Herasymenko T.V.</i> ECONOMIC AND ORGANIZATIONAL BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF UKRANIAN RURAL TOURISM	87
<i>Кулеша В.Ю.</i> ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УМАНІ: СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ	90
<i>Кучерява Г.О.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ БЛИЗЬКОГО СХОДУ	92
<i>Лагутіна О.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТУРОПЕРАТОРСЬКОЇ ТА ТУРАГЕНТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	95

Василіанський монастир дозволить помандрувати таємничими підземеллями та познайомитися з колоритним монахом. Крім того, Умань розвивається як фестивальне місто, стаючи надзвичайно цікавим для молоді - практично кожного місяця тут відбуваються різноманітні фестивалі та культурно-мистецькі заходи і як екскурсійне місто на травневі свята. З десяти найпопулярніших туристичних напрямків по Україні на травневі свята Умань знаходиться на 9-му місці [1].

Щодо вдосконалення міста, яке змогло б отримати назву туристичного та стати привабливим для туристів, відбуваються наступні заходи та нововведення: по місту встановлені відеокамери, які формують систему безпеки; реконструюються парки, будуються дороги, відкриваються нові творчі майстерні та розробляються цікаві туристичні маршрути. Невдовзі будуть встановлені вказівники до всіх привабливих туристичних місць (підземелля, «маленький Ізраїль» з могилою Цадика Нахмана, храм Успіння Богородиці та інші), почнуться зйомки віртуальних турів дендропарком Софіївка та іншими визначними місцями.

Отже, подальший розвиток туристичної сфери Умані дозволить перетворити місто на історико-культурний центр національного значення, дасть поштовх розвитку туристичної інфраструктури, залученню коштів інвесторів для "музеефікації" історичного середовища. У свою чергу це істотно вплине на розвиток малого і середнього бізнесу, а значить дасть можливість створити нові робочі місця.

Бібліографічний список:

1. Умань туристична - туристичний сайт міста Умань. 2021.URL: <http://umantravel.com.ua/>.

Кучерява Г.О.

канд. геогр. наук, доцент

Київський національний лінгвістичний університет

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Близькосхідний туристичний регіон набуває всі більшої популярності серед туристів з усього світу. За підходами Всесвітньої туристичної організації до складу даного регіону належать Бахрейн, Єгипет, Ємен, Ірак, Йорданія, Катар, Кувейт, Ліван, Лівія, Оман, Палестина, Саудівська Аравія, Сирія, Об'єднані Арабські Емірати. За підсумками 2019 року країни Близькосхідного туристичного регіону відвідали з туристичною метою 65,1 млн осіб, що складає 4,6 % від загальної кількості туристичних прибуттів у світі. Позитивною тенденцією є збільшення показників приросту туристів у країнах даного туристичного регіону. Так, якщо в цілому у світі приріст туристів у 2019

році становив 3,7 %, то в Близькосхідному регіоні – 8,3 %. Для порівняння, приріст туристичних прибуттів у країнах Європи становив 3,9 %, в Азійсько-Тихоокеанському регіоні – 4,1 %, в Америці – 1,5 %, у країнах Африки – 2 % [1]. Тож, вказані дані свідчать про зростаючу туристичну привабливість країн Близького Сходу.

Найпопулярнішими туристичними напрямками на Близькому Сході є Саудівська Аравія та Об'єднані Арабські Емірати. Ці дві країни акумулюють понад 52% туристичного потоку у зазначеному туристичному регіоні (станом на 2019 р.). Крім цього, третьою за кількістю туристичних прибуттів країною в даному регіоні є Єгипет, туризм в якому за останні роки (до світової пандемії коронавірусу) значно активізувався, в першу чергу за рахунок відвідувачів з країн Європи, зокрема Німеччини.

Якщо Об'єднані Арабські Емірати вже давно зайняли провідну позицію на ринку туристичних послуг Близькосхідного туристичного регіону, пропонуючи абсолютно нові туристичні продукти з урахуванням сучасних потреб туристів, то Саудівська Аравія лише починає завойовувати цей ринок. Високі показники туристичних прибуттів у Саудівській Аравії тривалий час зберігалися завдяки релігійного та паломницького туризму, який є традиційним для цієї країни. Сьогодні ж туристична сфера визнана в країні пріоритетною на шляху диверсифікації економіки та зменшення залежності від нафтовидобування та експорту нафти і нафтопродуктів. Перспективним в країні є пляжно-купальний відпочинок, подієвий та діловий туризм.

У 2019 році урядом Саудівської Аравії було спрощено процедуру отримання туристичних віз для громадян з 49-ти країн, у тому числі і для українців [2]. Відтак, будучи тривалий час однією з недоступних країн світу, заснованою на релігійних традиціях ісламу, Саудівська Аравія відкрилася для туристів. Тепер можна відвідати будь які міста, за винятком головних ісламських святинь – Мекки та Медіни.

Перспективним центром туризму в Саудівській Аравії варто назвати Джедду – друге після Ер-Ріада місто країни, в якому мешкає понад 4 млн осіб. Історично склалося, що Джедда – важливий транспортний та торговельно-економічний центр Саудівської Аравії на узбережжі Червоного моря. Через місто проходили як торговельні шляхи з Індійського океану в Європу, так і безперервні потоки паломників, які прямували до ісламських святинь морськими шляхами. Сьогодні Джедда – мультикультурний осередок, де довгі роки мешкало чимало вихідців з країн Азії, Африки, Близького сходу, що знайшло своє відбиття в сучасній культурі та архітектурі міста, підкреслюючи його колоритність та неповторність. Місто є найвідкритішим для туристів, а його історична частина «Брама Мекки» включена до Списку всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. Місто цікаве також великою кількістю музеїв, найвідомішим серед яких є Регіональний музей археології та етнографії.

Серед перспективних місць для відвідування туристами в Саудівській Аравії також варто назвати доісламській археологічний комплекс Мадаїн-Саліх, який розташований в північно-західній частині країни. Комплекс вражає своїм некрополем – величними гробницями, вирубаними у скелях, а також 130 колодязями. Це пізньоантичне місто добре збереглося до наших часів завдяки міфам та легендам, згідно з якими це місце для мусульман здавна вважалося забороненим.

Серед унікальних туристичних ресурсів Саудівської Аравії також варто назвати пустелю Руб-Ель-Халі, оазу Ель-Хаса, наскельне мистецтво регіону Ха-Іль та ін. В країні розташовано близько 70 музеїв, багато пам'яток культурно-історичної та релігійної тематики, а також сучасних технологічних об'єктів, таких як, наприклад, фонтан Фахда в Джедді, що визнаний найвищим у світі [2]. Для туристів Саудівська Аравія ще багато в чому не відома, проте її туристичний потенціал дозволяє стверджувати, що це один із перспективних туристичних напрямів на Близькому Сході.

Варто також назвати ще одну країну, яка набуває популярності серед туристів та є перспективною в плані розвитку туризму на Близькому Сході. Це Катар. Приріст туристичних прибуттів у Катарі є одним з найвищих серед країн Близькосхідного туристичного регіону та становить 17,4 % (в 2019 р. у порівнянні з 2018 р.). Головною причиною цього є відкритість країни для іноземних туристів внаслідок спрощеної процедури отримання візи. Притоку іноземних туристів у країну також сприяла підготовка країни до проведення Чемпіонату світу з футболу у 2022 році. Крім цього, Катар стрімко розвивається є фінансовий та економічний центр Близького Сходу, що позначається на активізації ділового туризму в країні. Унікальною рисою Катару є поєднання колориту ісламського світу з сучасними інноваційними технологіями, представленими в усіх сферах індустрії гостинності.

Отже, зрозуміло, що світова пандемія коронавірусу COVID-19 внесла суттєві корективи у кількість туристичних прибуттів та їх розподіл між країнами Близького Сходу. Як і в інших регіонах, на Близькому Сході кількість туристів сьогодні значно зменшилася, проте запровадження жорстких протиепідеміологічних заходів дозволило країнам повернути частину туристичного потоку. На найближчу перспективу саме даний регіон можна розглядати як один із перспективних на світовому ринку туристичних послуг у зв'язку із запровадженням країнами політики відкритості та доступності до туристів.

Бібліографічний список:

1. Tourism Highlights - 2019. URL: https://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2020.pdf

2. Саудівська Аравія відкрилася для туристів. URL: <https://eventukraine.com/travel/sauidivska-araviya-shho-varto-podivitisya-turistu/>